



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 352/22.10.18
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/a-6265 din 02 11 2018
La nr/352 din 22 octombrie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind importul unor autovehicule.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

Ex. Maia Gonța
Tel. 022 257 376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>2358</u>
"05" 11	2018
Ora	



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5505 din 01.11.2018

la proiectul de lege privind importul unor autovehicule (7 autovehicule acordate cu titlul gratuit de către Guvernul SUA)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei și nota informativă aferentă acestuia sunt plasate pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Totodată, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „a fost elaborat prezentul proiect de lege în vederea permiterii Ministerului Apărării de a introduce în țară, prin derogare de la prevederile Codului vamal, Codului fiscal și a Legii cu privire la tariful vamal, a autovehiculelor în cauză, cu scutire de la plata drepturilor de import și fără drept de înstrăinare. Unitățile de tehnică respective vor fi utilizate în scopul diminuării necesităților stringente de asigurare a transportărilor în domeniul logistic al Armatei Naționale”.

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune cu titlu de excepție, introducerea în țară și plasarea sub regim vamal de import cu scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare, a 7 autovehicule, acordate cu titlu gratuit Ministerului Apărării de către Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura dotarea Armatei Naționale cu tehnică auto necesară pentru transportările în domeniul logistic, prin importul a 7 autovehicule, cu scutirea de la plata drepturilor de import, destinate Ministerului Apărării.

Din alt punct de vedere, menționăm că o astfel de practică a scutirilor de plata drepturilor de import va genera o eventuală discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară care se conformează legislației naționale prin prisma achitării drepturilor de import, ceea ce va determina o inechitate fiscală în privința contribuabililor și va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

Prin urmare, menționăm că pentru gestionarea și aplicarea corectă și după destinație a 7 autovehicule destinate pentru dotarea Armatei Naționale cu tehnică auto, este necesară monitorizarea procesului respectiv de către organele abilitate întru evitarea promovării unor interese individuale sau de grup în detrimentul interesului public, dat fiind faptul ca acestea să fie destinate exclusiv scopului propus.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

În nota informativă aferentă proiectului propus, nu se conține argumentarea economico-financiară pentru determinarea necesității cheltuielilor financiare și de altă natură pentru realizarea noilor reglementări și nu se estimează valoarea autovehiculelor ce urmează a fi importate.

Totodată, ținem să menționăm că sunt relevante regulile privind principiul performanței stabilite la art.11 al Legii nr. 181/2014 care stipulează că: „(1) Resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări".

Însă, contrar prevederilor indicate *supra*, scutirea de la plata drepturilor de import pentru 7 autovehicule destinate Ministerului Apărării, va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat. Astfel, proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat.

Această constatare rezultă și din prevederile alin.(10) art.6 Cod Fiscal „Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale".

Pe de altă parte, aprobarea proiectului în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale, conform exigențelor alin.(4) art. 131 din Constituție, potrivit cărora „Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau

împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern".

Pe cale de consecință, în lipsa unei argumentări economico-financiare pertinente, care să conțină calcule privind suma drepturilor de import calculată, pentru care se acordă scutirea de plata drepturilor de import a 7 autovehicule, care ar putea să constituie sursă de venit la bugetul de stat, poate periclita finalitatea scontată a proiectului propus, prejudiciind astfel interesul public. De asemenea, pentru adoptarea proiectului de lege este necesar ca amendamentele propuse să fie acceptate de Guvern.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări care să vizeze nemijlocit activitatea agenților publici/entităților publice.

Totuși, aprobarea proiectului va implica activitatea organelor vamale și fiscale prin aplicarea prevederilor privind scutirea de plata drepturilor de import, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru 7 autovehicule destinate pentru dotarea Armatei Naționale cu tehnică auto, necesară pentru transportările în domeniul logistic.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție este elaborat în vederea importării a 7 autovehicule, cu scutirea de la plata drepturilor de import, destinate Ministerului Apărării, pentru a asigura dotarea Armatei Naționale cu tehnică auto necesară pentru transportările în domeniul logistic.

Totodată, menționăm că proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, dat fiind faptul că autorul nu a asigurat realizarea unei etape de transparență a procesului decizional. Nota informativă corespunde exigențelor stabilite la art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezentând argumente de rigoare referitoare la reglementările propuse.

De asemenea, menționăm că proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat (scutirea de la plata drepturilor de import), iar aprobarea acestuia în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit căroră: „*Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*”.

Astfel, se consideră că proiectul urmează să fie completat cu indicarea expresă a sumei scutiilor acordate în vederea respectării transparenței procesului de import a 7 autovehicule în Republica Moldova.

În conținutul proiectului propus nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție.

01.11.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

